

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3368/2024
29.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Мирјане Андријашевић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Иван Ристић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Драган Бојанић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 383/23 од 11.10.2023. године, у седници одржаној 29.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 383/23 од 11.10.2023. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 383/23 од 11.10.2023. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Параћину П2 186/22 од 06.04.2023. године којом је одређено самостално вршење родитељског права над малолетном ВВ, тако што је мал. дете странака поверено тужилји на самостално вршење родитељског права, на чијој ће адреси мал. дете странака и на даље имати пребивалиште, одлучено да ће отац детета – тужени одржавати личне контакте са заједничким мал. дететом ВВ и то: сваког другог викенда од петка после школе до недеље у 18,30 часова испред мајчине куће (у време летњег и зимског распуста дете ће боравити у очевом домаћинству од петка у 14,00 часова до недеље у 18,30 часова са преузимањем – враћањем детета испред мајчине куће), изузев ако је тих дана рођендан детета, крсна слава мајке и празник када је дете код мајке, радним данима када је викенд код мајке, од четвртка после школе па до петка после школе када је преузима мајка (у време летњег и зимског распуста дете ће боравити у очевом домаћинству од четвртка у 14,00 часова до петка у 18,30 часова са преузимањем – враћањем детета испред мајчине куће) изузев ако је тих дана рођендан детета, крсна слава мајке и празник када је дете код мајке, сваке друге године за рођендан детета, Божић, Нову годину, Ускрс, 1. Мај и крсну славу – једном годишње

почев од 14,00 часова на дан празника са ноћењем па до наредног дана до 14,00 часова, а први наредни празник код оца, у континуитету у трајању од 20 дана за време летњег распуста и 10 дана у периоду од зимског распуста са обавезом родитеља да се месец дана пре почетка распуста договоре у ком ће периоду мал. дете провести у домаћинству оца обавезан тужени да на име свог доприноса у издржавању мал. детета плаћа месечно износ од 12.000,00 динара, до 05. у месецу почев од дана подношења тужбе па убудуће док за то постоје законски разлози преко законског заступника мајке и обавезан тужени да тужили на име трошкова парничног поступка исплати износ од 83.625,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП и због погрешне примене материјалног права.

Тужилија је поднела одговор на ревизију. Трошкове је тражила и определила.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/2011...10/2023), Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка из става 2. наведеног члана, који су законом (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП) прописано као разлог за овај правни лек.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су у периоду од августа 2014. године до фебруара 2020. године живели у ванбрачној заједници из које имају заједничко дете – малолетну ћерку ВВ, рођену ...2016. године. Од престанка ванбрачне заједнице странака, мал. ВВ живи са тужилом у породичној кући њених родитеља – у селу ..., који су пензионери са минималном пензијом и сестром која је предузетник, а отац тужиле се бави и пчеларством. Тужилија је запослена на неодређено време у производно-прометном друштву „ГГ“ доо као административни радник и остварује просечну нето зараду од око 40.000,00 динара месечно. У режијским трошковима за кућу у којој живи тужилија са малолетном ВВ, учествују сви који живе у овом породичном домаћинству, а тужилија издваја месечно за себе и дете око 7.000,00 динара за наведене трошкове, за трошкове исхране, за себе и дете месечно издваја око 5.000,00 динара, за личну хигијену домаћинства око 3.000,00 док за гардеробу и обућу за мал. ВВ месечно издвоји износ од 3.000,00 динара. Такође, тужилија на име школовања мал. ВВ има издатке за куповину уџбеника у износу од 10.000,00 до 16.000,00 динара као и остали школски прибор у износу од 1.000,00 динара месечно, трошкови ужине износе око 2.000,00 динара месечно, а мал. ВВ иде и на часове пливања који коштају 2.000,00 динара месечно, као и код логопеда 2 часа недељно, што кошта 8.000,00 динара месечно, тако да укупне месечне потребе мал. ВВ износе 24.000,00 динара.

Тужени живи сам у свом стану у ..., отплаћује кредит на период од 25 година са месечном ратом од 188 евра. Поседује породичну стамбену зграду у селу ... са плацем од око 1 ха земљишта од чега су делом шуме а делом пољопривредно земљиште. Остварује месечну нето зараду у износу од 98.000,00 динара, а поред ове зараде остварује и бонус који је определио на износ од 10.000,00 динара годишње, режијске трошкове за стан у коме живи плаћа 6.000,00 динара, финансијски помаже мајку која има малу пензију, тако да јој плаћа режијске трошкове око 5.000,00 динара месечно и купује лекове.

Центар за социјални рад у Параћину, дао је свој налаз и мишљење три пута, имајући у виду све околности конкретног случаја, чињеницу да је током поступка постигнут споразум по питању вршења родитељског права да се тужилија одреди као родитељ који ће самостално вршећи родитељско право над заједничким дететом

странака која чињеница је накнадно, поново оспорена у завршној речи, да је међу парничним странкама изражен партнерски конфликт без адекватне жеље да се исти превазиђе те да је према последњем налазу и стручном мишљењу Центра за социјални рад у Параћину од 24.01.2023. године, извршена поновна процена родитељске компетенције као и статуса малолетног детета, где је Центар за социјални рад предложио коначан модел одржавања личних контаката мал. ВВ са оцем, а узимајући у обзир узраст детета и његове развојне потребе, чињеницу да је потребно оба родитељ упутити на даљи саветодавни рад, и по налажењу Центра за социјални рад, у најбољем интересу мал. детета је да мајка самостално врши родитељско право, уз предложени модел виђања мал. ВВ са оцем.

Правилно су нижестепени судови применили материјално право из одредби Породичног закона када је одређен модел виђања мал. детета са оцем – туженим родитељем са којим не живи, прихватајући предлог модела виђања који је дао Центар за социјални рад као модел који је у најбољем интересу мал. детета. Тако одређени начин одржавања личних односа детета са оцем је примерен постојећим приликама и усклађен са узрастом детета и његовим развојним потребама. Истовремено, одлука о моделу виђања омогућава туженом као родитељу који не врши родитељско право да прати раст и развој детета и да утиче на његово васпитање.

Наиме, најбољи интерес детета је правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја, а елементи за процену најбољег интереса детета, између осталог су узраст и пол детета, жеље и осећања детета, с обзиром на узраст и зрелост, потребе детета и то васпитне, затим потребе становања, исхране, одевања, здравствене неге и способност родитеља за задовољење утврђене потребе.

Из наведених разлога, а супротно ревизијским наводима туженог, по оцени Врховног суда нема околности које би указивали да модел виђања детета са оцем треба да буде другачији од одређеног.

Одредбом члана 160. Породичног закона, прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и према могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, а потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивање издржавања, док могућности дужника издржавања зависе од његових потреба, могућности запослења, стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања.

Супротно ревизијским наводима, полазећи од наведених одредби материјалног права и правилно утврђених могућности туженог као дужника издржавања и потреба мал. ВВ, применом критеријума за одређивање издржавања садржаних у члану 160. Породичног закона а руководећи се најбољим интересима мал. детета, сагласно члану 6. и 266. Породичног закона, правилно су нижестепени судови оценили да је тужени у могућности да на име доприноса за издржавање мал. ћерке плаћа 12.000,00 динара месечно од својих редовних примања, с обзиром на његове могућности, имајући у виду да прима месечну зараду од 98.000,00 динара.

Овим износом обезбедило би се задовољавање услова за правилан и потпун развој мал. ћерке, која је рођена ...2016. године у складу са њеним утврђеним потребама, и при томе се не угрожава егзистенција туженог као дужника издржавања, док ће преостала средства издржавања мал. детета, обезбедити законска заступница која се свакодневно брине о њој, како потребним новчаним износом тако и доприносом у виду рада и старања који иначе свакодневно улаже у негу и подизање мал. детета. Стога су нижестепени судови правилно ценили могућност туженог да доприноси издржавању мал. ВВ, јер је здрав, радно способан, месечно остварује зараду од

98.000,00 динара, живи сам у породичном домаћинству и нема законску обавезу издржавања других лица.

Осталим наводима ревизије тужени понавља наводе истакнуте у жалби. Другостепени суд је оценио све жалбене наводе туженог који су били од значаја за правилну одлуку о изјављеној жалби и за своју одлуку је дао јасне и образложене разлоге. Њима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Тужиљи не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање о ревизијском поступку па је применом члана 165. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић